

304/31/2011

Valtiovarainministeriö

7.10.2011

Lausuntopyyntö VM: VM/1545/00.00.00/2011

LUONNOS VALTIOVARAINMINISTERIÖN MÄÄRÄYKSEKSI KIRJANPITOYKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSEN KAAVOISTA JA LIITTEENÄ ILMOITETTAVISTA TIEDOISTA

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Valtiontalouden tarkastusvirastolta lausuntoa luonnoksesta valtiovarainministeriön määräykseksi kirjapitoyksiköiden tilinpäätöksen kaavoista ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista. Asiakirjojen mukaan tilinpäätöslaskelmiin ei ole esitetty muutoksia.

Tarkastusvirasto esittää lausuntonaan seuraavaa.

Liitteessä 1 (Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus) tulee esittää määräysluonnoksessa mainitut olennaiset tilinpäätöksen laatimista ja vertailtavuutta koskevat tiedot. Kun erityisesti yhteiseen tietojärjestelmään siirtymisen myötä kirjapitoyksiköiden rakenne tulee muuttumaan kesken varainhoitovuotta, olisi selkeyden vuoksi paikallaan antaa määräykset myös siitä, miten päättyvien ja aloittavien kirjapitoyksiköiden tilinpäätökset laaditaan tässä tilanteessa niin muutosvuodelta kuin seuraavan vuoden vertailutietojenkin osalta.

Liitteen 2 (Nettoutetut tulot ja menot) laadinta on käytännössä aiheuttanut epäselvyyttä ja osin epäyhtenäisiä menettelyjä.

Liitteen 5 (Henkilöstökulujen erittely) osalta todetaan, että johdon palkkojen ja palkkioiden erittely voidaan jättää esittämättä, jos kirjapitoyksikön henkilöstöhallinnon järjestelmät eivät sisällä tehtävätasoluokitusta. Rajaamalla esittämisvelvollisuus ylimpään johtoon, tiedot voitaisiin esittää käytännössä aina, eikä tällaista poikkeuksellista perustetta olisi tarpeen esittää määräyksessä.

Liitteen 7 (Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot) laadinta on käytännössä edelleen ongelmallista, koska kaikki seurantajärjestelmät eivät tuota kaikkia liitteen tietoja liitteen tarkoittamalla tavalla. Olisikin syytä harkita, missä määrin aikaisemmin kertyneiden poistojen erittelyä tarvitaan, ja mikä on liitteen yleinen tavoite.

Liitteen 8 (Rahoitustuotot ja -kulut) laadintaa tulisi ohjeistaa niin, että liitteessä keskityttäisiin olennaisiin tai riskialttiisiin saamisiin ja velkoihin. Tavanomaisten myyntisaamisten ja ostovelkojen tai pienisaldoisten rahalaitoksissa olevien tilien korkojen ja tileistä poistojen esittäminen erikseen tilinpäätöksessä ei oikeiden ja riittävien tietojen kannalta ole perusteltua.

VALTIONTALouden TARKASTUSVIRASTO

Liitteen 12 (Valtiontakaukset ja –takuut sekä muut vastuut) laadintaan tarkastusvirasto on kiinnittänyt huomiota niin valtion tilinpäätöksen kuin kirjanpitoyksiköiden tilintarkastuskertomuksissa. Tavanomaisten virastojen ja laitosten toimintaan liittyvien sitoumusten osalta valtiovarainministeriön määräyksen 5 miljoonan euron sopimuskohtainen olennaisuusraja ja mahdollisuus sanalliseen selvitykseen liitteen tarkoittamista vastuista heikentävät liitteen tietosisältöä myös valtion tilinpäätöksessä. Luonnokseen sisältyvää liitteen rakennetta ja sitä koskevaa ohjeistusta tarkastusvirasto pitää asianmukaisena toimenpiteenä niin valtion vastuiden tilinpäätöksessä esittämisen kuin niiden sisäisen valvonnan selkeyden kannalta.

Liitteen 17 (Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot) sisällön määrittely jää määräysluonnoksen mukaan kokonaan kirjanpitoyksikön harkintaan. On suotavaa, että tietosisältöä arvioidaan myös valtion tilinpäätöksen ja kirjanpitovelvollisena toimivan talousarviotalouden räkökulmasta. Tätä voisivat tukea esimerkit liitteen tavanomaisesta tietosisällöstä.

Pääjohtaja

Tuomas Pöysti

Ylijohtaja

Marjatta Kimmonen

TIEDOKSI

Valtiovarain controller –toiminto
Valtiokonttori